

"AÇÃO RESTAURACIONISTA"

**ODPOWIEDŹ NA ZARZUTY TYCH, KTÓRZY
ZAPRZECZAJĄ, ŻE WYBÓR JAWNEGO HERETYKA
NA PAPIEŻA JEST NIEWAŻNY NA MOCY
BOSKIEGO PRAWA**

~~~~~  
**WYBÓR JAWNEGO KACERZA NA URZĄD PAPIESKI  
JEST NIEWAŻNY NA MOCY PRAWA BOŻEGO**

~~~~~  
DOWÓD NA WAKAT STOLICY APOSTOLSKIEJ OD 1958 R.

KRAKÓW 2025

www.ultramontes.pl

"Haereticum hominem post unam et secundam correptionem devita: sciens quia subversus est, qui ejusmodi est, et delinquit, cum sit proprio judicio condemnatus". (Tit. III, 10-11).

"Heretyka po pierwszym i drugim upomnieniu unikaj wiedząc, że jest przewrotny i grzeszy, własnym swym sądem potępiony". (Tyt. 3, 10-11).

"Haeretici sunt haeretici, et hoc insigniti sunt nomine, eo quod inter articulos fidei eos eligant, qui sibi arrident, et quos fide humana placet credere, aliis reiectis et abnegatis; Catholici autem sunt Catholici, quia sine ulla electione omnes aequali firmitate amplectuntur, et sine exceptione universalem Ecclesiae fidem tenent". (S. Franciscus Salesius, *Tractatus Amoris Divini*. Waldsassii 1740, p. 312).

"Heretycy są heretykami i zasługują na to miano dlatego, że spośród artykułów wiary wybierają według swego gustu i upodobania te, w które chcą wierzyć, inne zaś odrzucają i zaprzeczają im. Katolicy są natomiast katolikami, gdyż bez wyboru i jakichkolwiek zastrzeżeń, z niewzruszoną stanowczością i bez wyjątku przyjmują całą wiarę Kościoła". (Św. Franciszek Salezy, *Traktat o miłości Bożej*. Kraków 2002, s. 545).

Odpowiedź na zarzuty tych, którzy zaprzeczają, że wybór jawnego heretyka na papieża jest nieważny na mocy Boskiego prawa

"AÇÃO RESTAURACIONISTA"

Wybór jawnego kacerza na urząd papieski jest nieważny na mocy prawa Bożego ^(a)

Dowód na wakat Stolicy Apostolskiej od 1958 r.:

Przesłanka większa: Wybór na papieża jawnego heretyka jest nieważny na mocy Boskiego prawa.

Przesłanka mniejsza: Tak zwani kardynałowie wybrani na papieża od śmierci papieża Piusa XII w 1958 roku – od Angelo Roncalliego (Jana XXIII) do Jorge Mario Bergoglio (Franciszka) – byli jawnymi heretykami.

Wniosek: W związku z tym, od śmierci papieża Piusa XII, wybory papieskie (konklawe) są nieważne, a Stolica Apostolska jest nieobsadzona od 1958 roku.

W tym artykule odpowiemy na zastrzeżenia tych, którzy zaprzeczają przesłance większej. Jeśli chodzi o zastrzeżenia co do przesłanki mniejszej, odpowiemy na nie w innym artykule, a zatem należy rozumieć – w tym artykule – że nie są one kwestionowane ani podważane przez zastrzeżenia przedstawione poniżej.

Jednak przed przedstawieniem zarzutów i rozwiązań problemów z nich wynikających, warto krótko wyjaśnić przesłankę większą.

Wyjaśnienie przesłanki większej: Jednomyślne nauczanie teologów świętego Kościoła głosi, że wybór jawnego heretyka jest nieważny na mocy prawa Boskiego, co wyjaśniliśmy w innym artykule, powołując się na wypowiedzi różnych teologów. To bardzo pewne nauczanie opiera się przynajmniej na czterech następujących podstawach: 1) na tym, co możemy nazwać klauzulą katolickości (1); 2) na naturze urzędu papieskiego (2); 3) na tym,

co Kościół święty ustanowił w odniesieniu do wyboru heretyka na papieskim konklawe (3); 4) na historycznych przypadkach, w których heretycy zostali wybrani na papieża (4).

Lista zarzutów

1. Papież Pius XII znosi na czas konklawe wszelkie ekskomuniki.
2. Papież Pius XII stanowiłby wówczas prawo sprzeczne z prawem Boskim.
3. Teologowie odnoszą się do osądzonego heretyka, podobnie jak papież Paweł IV.
4. Kanoniści mówią o osądzonym heretyku.
5. Nieosądzony heretyk nie jest prawdziwym heretykiem.
6. Prawo kanoniczne nie wspomina o istnieniu takiego Boskiego prawa.
7. Herezja jako przeszkoda dla Boskiego prawa jest kwestią dyskusyjną.
8. Duch Święty pomyliłby się przy wyborze papieża.

PIERWSZY ZARZUT: PAPIEŻ PIUS XII ZNOSI WSZYSTKIE EKSKOMUNIKI NA CZAS KONKLAWE.

Zarzut: Papież Pius XII orzekł: "Żaden kardynał, pod pretekstem lub z powodu jakiegokolwiek ekskomuniki, suspensy, interdyktu lub innej przeszkody kościelnej, nie może być w żaden sposób wykluczony z czynnego i biernego wyboru papieża. Co więcej, zawieszamy takie cenzury tylko dla celów wyboru papieskiego, nawet jeśli dla innych celów są one utrzymywane" (5). Dlatego też – na mocy konstytucji papieża Piusa XII – w przeciwieństwie do tego, co utrzymuje sedewakantyzm, heretyk mógł zostać wybrany na papieża.

Rozwiązanie: Ks. Anthony Cekada, który był profesorem prawa kanonicznego, rozwiązał ten problem: "Paragraf 34 *Vacantis Apostolicae Sedis* zawiesza skutki cenzur (ekskomuniki, suspensy, interdyktu) i innych przeszkód kościelnych (np. infamii prawnej) dla kardynałów wybierających papieża i dla kardynała, który został wybrany. Tak więc kardynał, który został ekskomunikowany przed wyborem na papieża, nadal byłby ważnie wybrany. Prawo to dotyczy jednak wyłącznie przeszkód prawa kościelnego. Jako takie, nie może być przywoływane jako argument przeciwko sedewakantyzmowi, który opiera się na nauczaniu kanonistów sprzed *Vaticanum II*, że herezja jest przeszkodą w otrzymaniu papiestwa" (6).

KONTRARGUMENT NA ROZWIĄZANIE PIERWSZEGO ZARZUTU: PAPIEŻ PIUS XII STANOWIŁBY PRAWO SPRZECZNE Z PRAWEM BOSKIM.

Kontrargument: Jeśli istnieje Boskie prawo, które uniemożliwia heretykowi zostanie papieżem, to papież Pius XII zawieszając wszystkie ekskomuniki ustanowił prawo sprzeczne z takim Boskim prawem.

Odpowiedź na kontrargument: Przede wszystkim należy pamiętać, że ekskomunika może być zaciągnięta z wielu powodów. Dawniej ekskomuniki dzieliły się na mniejsze i większe (7). W przeciwieństwie do ekskomuniki większej, ekskomunika mniejsza nie oddzielała ekskomunikowanego od Kościoła, ale zakazywała mu uczestnictwa w życiu sakramentalnym Kościoła, co miałoby miejsce w przypadku naruszenia tajemnicy Świętej Inkwizycji, sfalszowania relikwii, naruszenia klauzury klasztoru i tak dalej. Chociaż to rozróżnienie nie jest już stosowane (8), musimy wierzyć, że papież Pius XII nie miał na myśli ekskomuniki za herezję, ale po prostu łagodniejszą ekskomunikę, która, choć ma swoją wagę, nie uzasadniałaby możliwej schizmy lub poważnego podziału wśród kardynałów, którego papież Pius XII chciał uniknąć. Zawieszenie wszystkich kościelnych ekskomunik w związku z wyborem papieża, ze względu na taką obawę, nie jest nową decyzją, została ona już podjęta przez papieży Klemensa V (9), Piusa IV (10) i Grzegorza XV (11), ale, jak zauważył msgr. Enrico Pezzani, komentując nieważność wyboru heretyka zgodnie z obowiązującym wówczas prawem kościelnym, sam papież Pius IV wyjaśnił, że konstytucje te, wydane w celu uniknięcia możliwości schizmy, należy rozumieć w taki sposób, aby wykluczyć przypadek herezji lub odstępstwa od wiary katolickiej (12).

DRUGI ZARZUT: TEOLOGOWIE ODNOSZĄ SIĘ DO OSĄDZONEGO HERETYKA, PODOBNIIE JAK PAPIEŻ PAWEŁ IV.

Zarzut: W bulli *Cum ex Apostolatus officio* papież Paweł IV, dekretując, że wybór heretyka jest sam w sobie nieważny, miał na myśli heretyka osądzanego, stąd wnioskuje się, że teologowie odnoszą się do tego samego rodzaju heretyka, tak że nie jest słuszne twierdzenie, że jawny heretyk nie może być ważnie wybrany, ponieważ może to być heretyk jawny nieosądzony (13).

Rozwiązanie: Kontekst historyczny promulgacji wspomnianej bulli pokazuje, że Paweł IV chciał zabezpieczyć Kościół święty, zapobiegając – za pomocą prawa kościelnego – wyborowi niewierzącego kardynała, jak to prawie miało miejsce podczas konklawe, na którym został wybrany na papieża (14), w którym kardynał Moroni – podejrzany o herezję i bez kościelnego wyroku – mógłby zostać wybrany, gdyby nie został ostro zadenuncjowany wraz z innymi podejrzanymi kardynałami przez prefekta Świętego Oficjum (Inkwizycji), kardynała Carafę, który został wybrany na papieża pod imieniem Pawła IV, tak że następnie opracowano proces kanoniczny przeciwko kardynałowi Moroniemu w celu zbadania i ukarania go zgodnie z prawem (15). Dlatego też nie ma podstaw do twierdzenia, że bulla *Cum ex Apostolatus* odnosi się do osądzonego heretyka, ponieważ papież nie mógłby przy zdrowych zmysłach odnosić się do osądzonego heretyka jako takiego. Tak jak bulla wyklucza możliwość ważnego wyboru heretyka na papieża, tak samo wyklucza możliwość wyboru osobnika podejrzanego o herezję (16), który jest podejrzany właśnie dlatego, że jeszcze nie zbadano jego przypadku, nie wykazano jego herezji i nie osądzono go jako heretyka.

TRZECI ZARZUT: KANONIŚCI MÓWIĄ O OSĄDZONYM HERETYKU.

Zarzut: Kanoniści, którzy stanowią większość teologów twierdzących, że wybór jawnego heretyka jest nieważny z mocy Boskiego prawa, wypowiadają się właśnie jako kanoniści, a zatem dyskutują o tych, którzy są prawnie zadeklarowanymi heretykami, a nie niezadeklarowanymi heretykami, którzy są legalnymi członkami Kościoła katolickiego (17).

Rozwiązanie: Ks. Anthony Cekada odniósł się również do tego zarzutu: "Ten argument miesza rozróżnienie jakie czynią kanoniści między dwoma aspektami herezji: 1) moralnym: herezja jako grzech (*peccatum*) przeciwko prawu Bożemu; 2) kanonicznym: herezja jako przestępstwo (*delictum*) przeciwko prawu kanonicznemu. Rozróżnienie to jest łatwe do zrozumienia, gdy zastosuje się je do przypadku aborcji. Aborcję możemy rozpatrywać w dwóch aspektach: 1) moralnym: grzech przeciwko piątemu przykazaniu skutkujący utratą łaski uświęcającej; 2) kanonicznym: przestępstwo przeciwko kanonowi 2350, § 1 *Kodeksu Prawa Kanonicznego*, które skutkuje automatyczną ekskomuniką. W przypadku herezji, ostrzeżenia mają zastosowanie tylko w przypadku kanonicznego przestępstwa herezji. Ostrzeżenia te nie są

obowiązkowe w przypadku popełnienia grzechu herezji przeciwko prawu Bożemu. Kanonista Michel daje nam jasne rozróżnienie: «Upór niekoniecznie obejmuje długi upór heretyka i ostrzeżenia Kościoła. Jedna rzecz jest warunkiem grzechu herezji; inna jest warunkiem kanonicznego przestępstwa herezji, karanego przez prawo kanoniczne» (Michel, "Hérésie", w *Dictionnaire de Théologie Catholique* 6, 2222). To właśnie publiczny grzech herezji pozbawia papieża autorytetu Chrystusa. «Gdyby taka sytuacja miała miejsce», powiedział kanonista Coronata, «on (papież), zgodnie z Boskim prawem, odpadłby z urzędu bez żadnej deklaracji» (18) (19). Jest zatem jasne, że kanoniści, mówiąc, że wybór na papieża publicznego heretyka jest nieważny z mocy Boskiego prawa, odnoszą się do heretyka w rzeczywistości faktycznej lub *de facto*, a nie prawnej, *de iure*, w przeciwnym razie nauczaliby, że taki wybór byłby nieważny przez – lub na mocy – prawa kościelnego".

KONTRARGUMENT NA ROZWIĄZANIE TRZECIEGO ZARZUTU: NIEOSĄDZONY HERETYK NIE JEST PRAWDZIWYM HERETYKIEM.

Kontrargument: Otóż, rozróżnia się między heretykiem formalnym, który został osądzony, a heretykiem materialnym, który nie został osądzony. Jak twierdzą teologowie, heretyk materialny nie jest właściwie heretykiem, ale tym, który jest w błędzie, błędzącym; dlatego nikt nie jest naprawdę heretykiem, jeśli nie został wcześniej osądzony jako taki przez Kościół.

Odpowiedź na kontrargument: Zarzut ten myli różne znaczenia, które można zastosować do rozróżnienia między heretykiem formalnym i materialnym. Oprócz rozumienia przedstawionego w zarzucie, w którym heretyk formalny jest heretykiem *de iure*, a heretyk materialny jest heretykiem *de facto*, bardziej powszechne jest rozumienie, w którym heretykiem formalnym byłby ten, kto zna jakąś prawdę wiary, którą przedkłada Kościół, i mimo to decyduje się uporczywie lub zawzięcie nie trzymać się tej prawdy wiary (20), a heretykiem materialnym byłby ten, kto bez uporu i zawziętości zaprzecza jakiejś prawdzie wiary przedkładanej przez Kościół, a więc heretyk materialny nie może być zdefiniowany jako heretyk, dlatego jest uważany za błędzącego, a nie właściwie za heretyka (21). Są to dwa różne sposoby wykorzystania tej analogii materii i formy w odniesieniu do heretyka, których nie można mylić, jak to czasami dzieje się w Internecie wśród ludzi, którzy nie są w stanie właściwie rozróżnić rzeczy i dlatego myślą się w najbardziej podstawowych zasadach.

Ponadto, jak wykazano w rozwiązaniu trzeciego zarzutu, możliwe jest bycie prawdziwym heretykiem i zaciągnięcie ekskomuniki bez indywidualnego wyroku Kościoła, ponieważ wystarczy być heretykiem, aby zaciągnąć ekskomunikę "*ipso facto*" (22), której rzeczywisty i automatyczny skutek wynika z samego faktu, a Kościół już potępił tezę, że aby wyrok "*ipso facto*" miał rzeczywisty skutek, konieczne jest uprzednie osobiste lub indywidualne zbadanie: "Podobnie teza, która naucza, że zgodnie z prawami naturalnymi i Boskimi, zarówno w przypadku ekskomuniki, jak i suspensy, konieczne jest uprzednie osobiste badanie, a zatem wyroki zwane «*ipso facto*» nie mają innej mocy niż poważna groźba bez żadnego rzeczywistego skutku – jest fałszywa, pochopna, zębna, szkodliwa dla władzy Kościoła i błędna" (23).

CZWARTY ZARZUT: PRAWO KANONICZNE NIE WSPOMINA O ISTNIENIU TAKIEGO BOSKIEGO PRAWA.

Zarzut: *Kodeks Prawa Kanonicznego* nie uznaje istnienia Boskiego prawa, które uniemożliwiłoby heretykowi wybór na papieża, dlatego to rzekome Boskie prawo nie ma mocy prawnej (24).

Rozwiązanie: *Kodeks Prawa Kanonicznego* stanowi, że nawet jeśli prawo Boskie nie jest w nim wyrażone wprost lub w sposób dorozumiany, to i tak zachowuje ono swoją moc: "Wśród innych przepisów dyscyplinarnych aktualnie obowiązujących, w przypadku gdy nie są one zawarte wprost lub w sposób dorozumiany w Kodeksie, należy stwierdzić, że utraciły one swoją moc, chyba że są powtórzone w księgach liturgicznych lub że prawo to jest prawem Boskim, pozytywnym lub naturalnym" (25).

PIĄTY ZARZUT: HEREZJA JAKO PRZESZKODA WYNIKAJĄCA Z BOSKIEGO PRAWA JEST KWESTIĄ DYSKUSYJNĄ.

Zarzut: O. Passerini OP stwierdził: "Wybór heretyka nie jest – zgodnie z Boskim prawem – nieważny przez sam ten fakt (*ipso facto*), aczkolwiek musi zostać unieważniony, jeśli wybrany nie chce się poprawić. Dlatego, aby unieważnić taki wybór, konieczna jest decyzja Kościoła" (26). Ponieważ są teolodzy, którzy nie zgadzają się, że herezja sama w sobie jest przeszkodą wynikającą z Boskiego prawa, a Magisterium Kościoła nie ustanowiło niczego w tym względzie, jest to kwestią dyskusyjną.

[Od red. *Ultra montes*: Poniżej pełniejszy cytat z dzieła o. Passeriniego: "... wybór heretyka nie jest automatycznie nieważny na mocy prawa Boskiego, choć musi zostać unieważniony, jeśli wybrany odmawia poprawy. Dlatego też, aby unieważnić taki wybór, konieczna jest decyzja Kościoła. Istnieje jednak zawsze wyjątek, zgodnie z którym wybór zostaje unieważniony, jeśli okaże się, że wybrana osoba jest niepoprawna. Biorąc jednak pod uwagę nowe prawo konstytucji Pawła IV «Cum ex Apostolatus», odnowione przez Piusa V, o którym mówiliśmy powyżej, można odwołać się do wyjątku herezji i schizmy przeciwko wyborowi papieża, ponieważ zgodnie z tymi konstytucjami wybór osoby, która w pewnym momencie wydawała się być heretykiem lub schizmatykiem, jest nieważny" ("... electio haeretici non est de iure divino ipso facto irrita, licet sit irritanda, si electus nolit corrigi. Unde ad talem electionem irritandam, necessaria est Ecclesiae sententia. Valet tamen semper exceptio ut irritetur electio, si electus inveniatur incorrigibilis. Verum spectato iure novo Constit. Pauli IV «Cum ex Apostolatus», innovatae a Pio V de qua supra dictum est, potest contra electionem Papae dari exceptio haeresis, et schismatis, quia iuxta illas constitutiones irrita est electio illius, quem apparuerit aliquando fuisse haereticum, vel schismaticum"). – F. Petrus Maria Passerini OP, *Tractatus de electione Summi Pontificis*. Romae 1670, s. 159].

Rozwiązanie: O. Passerini OP argumentuje w ten sposób, rozszerzając niektóre argumenty kardynała Kajetana i dlatego utrzymuje, że Kościół powinien skazać wybranego na papieżstwo na pozbawienie go urzędu papieskiego (27), tak aby publiczny heretyk, ważnie wybrany zgodnie z prawem kościelnym, pozostał papieżem, dopóki nie zostanie osądzony przez Kościół. Są to argumenty dotyczące dwóch różnych sytuacji: papieża, który, jako prywatny nauczyciel (*doctor*), publicznie dopuścił się herezji oraz jawnego heretyka, który został wybrany na papieża. Argumentując, że do utraty papieżstwa konieczny jest wyrok przeciwko papieżowi, który, jako prywatny doktor, publicznie dopuścił się herezji, kardynał Kajetan, z drugiej strony, przyznaje wraz z innymi teologami, że niemożliwe jest, aby jawny heretyk został ważnie wybrany na papieża (28). Argument za koniecznością decyzji Kościoła przeciwko temu, kto zajmuje *de iure* Stolicę Apostolską, został całkowicie obalony przez św. Roberta Bellarmina, Doktora Kościoła, w dowodzie, dlaczego jawny heretyk w ogóle nie może być papieżem (29), co wyklucza – *a fortiori* – możliwość ważnego wyboru jawnego heretyka na papieża. Nawet gdyby przyjąć, dla dobra argumentacji, że pogląd o. Passeriniego może być prawdziwy, nie można by go utrzymać w omawianej sytuacji, ponieważ publiczni heretycy wybrani po śmierci Piusa XII

nie byli po prostu publicznymi heretykami, gdy byli prywatnymi doktorami, tj. gdy sprawowali swoje prywatne magisterium (30), ale jako doktorzy wszystkich chrześcijan, tj. gdy sprawowali swoje "papieskie magisterium", tak jak wtedy, gdy nauczali jakiejś herezji w encyklice skierowanej do Kościoła powszechnego (31). Obrona – stanowiska podobnego do tego, które zajmował o. Passerini, że wybór jawnego heretyka nie może być sam w sobie nieważny z mocy prawa Bożego – może być dokonana tylko w sposób wyjaśniony przez słynnego kanonistę Cappello w odpowiedzi na pytanie, czy heretycy, schizmatycy lub osoby ekskomunikowane mogą być wybierane na papieża: "Heretycy i schizmatycy nie mogą być w żaden sposób *ważnie* wybrani (32), ponieważ nie są – właściwie i ściśle mówiąc – członkami Kościoła. Są wprawdzie poddani Kościoła, ponieważ zostali obmyci wodą chrztu, ale mimo to znajdują się poza Mistycznym Ciałem Chrystusa z powodu winy herezji lub schizmy. Doktrynę tę należy jednak rozumieć w taki sposób, że wybrany pozostaje w herezji nawet po swojej nominacji; jeśli bowiem po wybraniu go wyrzeknie się herezji, niewątpliwie uważamy, że wybór będzie ważny" (33), tak więc domniemana deklaracja ze strony Kościoła przeciwko wybranemu nie jest konieczna do unieważnienia jego wyboru, wystarczy, że wybrany pozostaje w herezji, aby wybór został uznany za nieważny. Tak więc, jeśli ta doktryna utrzymywana przez ojca Cappello jest stosowana i w sensie, w jakim ją wyjaśnia, wynika z tego, że nadal musimy uważać rzekome wybory papieskie po śmierci papieża Piusa XII za nieważne. Co więcej, Magisterium Kościoła ustanowiło, że w przypadku wątpliwości co do określonego prawa, należy kierować się, między innymi, tym, co zostało ustalone w podobnej sprawie oraz powszechnym i stałym osądem teologów (34), tak więc musimy wziąć pod uwagę bullę *Cum ex Apostolatus officio* papieża Pawła IV, która określa nieważność wyboru heretyka oraz powszechny i stały osąd kanonistów, który, przyjmując jawną herezję jako przyczynę przeszkody wynikającej z prawa Boskiego, jest sprzeczny z osądem ojca Passeriniego.

SZÓSTY ZARZUT: DUCH ŚWIĘTY POMYLIŁBY SIĘ W WYBORZE PAPIEŻA.

Zarzut: Gdyby wybrany na papieża mógł być heretykiem, wynikałoby z tego, że sam Duch Święty popełniałby błąd, ponieważ to Duch Święty wybiera papieża. Dlatego kwestionowanie wybranego na papieża jest tym samym, co kwestionowanie wyboru Boga, który go wybrał – co jest absurdem (35).

Rozwiązanie: Biorąc pod uwagę wszystko, co zostało omówione powyżej, jest oczywiste, że katoliccy pisarze, zatwierdzeni przez Kościół, zawsze uważali za możliwe, aby papieski wybór był wadliwy z powodu wady wybranego, nawet z powodu herezji, a możliwość ta została potwierdzona przez kilku papieży, jak pokazano, w tym przez św. Piusa V (36), który potwierdził wyżej wspomnianą bullę Pawła IV *Cum ex Apostolatus officio* stwierdzającą, że wybór heretyka na papieża jest nieważny, nawet gdyby został on zaakceptowany przez wszystkich kardynałów i rządził przez nieokreślony czas. Dlatego ci, którzy myślą lub twierdzą, że Duch Święty wybiera papieża są w poważnym błędzie.

"Ação Restauracionista"

<https://acaorestauracionista.com.br/49> (b)

Tłumaczył z języka hiszpańskiego Mirosław Salawa

(Ilustracje i początkowe cytaty od red. *Ultra montes*).

Przypisy:

(1) "Klauzula katolicyzmu [ozn.: warunek bycia katolikiem lub posiadania wiary katolickiej], która reguluje konklawe, jest prawem Boskim. Nasz Pan Jezus Chrystus dał przykład: zanim postawił św. Piotra na czele Kościoła, najpierw poprosił go o wyznanie wiary. Dopiero po zweryfikowaniu ortodoksji «papabile» Chrystus mianuje go kamieniem węgielnym Kościoła. Rzekł do nich Jezus: «A wy kim Mnie być powiadacie? Odpowiadając Szymon Piotr, rzekł: Ty jesteś Chrystus, Syn Boga żywego. A odpowiadając Jezus, rzekł mu: Błogosławiony jesteś, Szymonie, Bar Jona; bo ciało i krew nie objawiła tobie, ale Ojciec mój, który jest w niebieszech. A Ja tobie powiadam, żeś ty jest opoka, a na tej opoce zbuduję Kościół mój, a bramy piekielne nie przemogą go» (Mt. XVI, 15-18). To, że klauzula katolicyzmu dla kandydatów do papieskiej tiary jest prawem Boskim, podkreślał hiszpański jezuita Franciszek Suarez (1548-1617). Suarez zasłynął jako filozof, teolog i prawnik. Wykazawszy na podstawie fragmentów Pisma świętego, że wiara jest fundamentem Kościoła, Suarez pisze: «Dlatego też, jeśli wiara jest fundamentem Kościoła, jest ona również fundamentem papiestwa (*pontificatus*) i hierarchicznego porządku Kościoła. Potwierdza to fakt, że jest to powód, dla którego Chrystus zażądał wyznania wiary od św. Piotra, zanim obiecał mu tę godność [papieską] (Mt. XVI, 13-20)» (Francisco Suarez, *De fide*, disputatio X, sekcja VI, nr 2, w: *Opera omnia*, Paris, 1858, t. XII, s. 316)" (w: *Mystère d'iniquité. Enquête théologique, historique et canonique* [Tajemnica nieprawości. Badania teologiczne, historyczne i kanoniczne]. Carmel Sancta Maria, 2000, ss. 196-197, dostępne pod adresem: [Link](#)).

(2) Papież, na mocy swego urzędu jest głową i kościelnym centrum całego Kościoła, którego jurysdykcja może być dzielona tylko przez tych, którzy są już zjednoczeni z Ciałem Chrystusa. Dlatego niewierzący lub nieochrzczeni nie są w żaden sposób ważnie wybrani [do papiestwa]" (Sac. Felix M. Cappello SI, *De Curia Romana iuxta reformationem a Pio X sapientissime inductam*. Vol. II. *De Curia Romana "Sede vacante"*. Romae 1912, s. 434).

(3) Zobacz, co zostało powiedziane w odpowiedzi na piąty zarzut.

(4) "Czasami nasi ojcowie w wierze kwestionowali wybór tego czy innego fałszywego papieża. Historia kościelna jest tak pełna nauk! W czasach wczesnego chrześcijaństwa Ojcowie Kościoła są jednomyślni co do radykalnej niezgodności między herezją a suwerennym papiestwem. Na przykład antypapież Nowacjan, który był schizmatykiem i heretykiem, został usunięty ze stanu duchownego przez świętego Cypriana. «Nie może on piastować episkopatu, a jeśli najpierw był biskupem, oddzielił się (przez swoją herezję) od episkopalnego ciała swoich braci i od jedności Kościoła» (św. Cyprian, Księga IV, List 2). W średniowieczu sposób postępowania katolików był następujący: nie obalać papieża, ale kwestionować ważność wyboru antypapieża-uzurpatora. Niemiecki historyk Zimmermann, po przeanalizowaniu jednego po drugim świadectw na temat kolejnych antypapieży, podsumowuje zasady tego procesu w następujący sposób: «Wydawałoby się całkowicie uzasadnione usunięcie takiego heretyka z jego uzurpowanego urzędu i pominięcie w tym przypadku zasady prawnej "Stolica Apostolska nie może być przez nikogo sądzona (*Prima Sedes a nemine iudicatur*)". To, co zostało odebrane takiemu papieżowi, zostało mu odebrane tylko pozornie, ponieważ w rzeczywistości nigdy tego nie posiadał; dlatego jego pontyfikat był od początku nielegalny, a on sam był uważany za okupanta/zaborcę (*invasor*) Stolicy Apostolskiej. W źródłach dotyczących depozycji papieży można przeczytać, nawet częściej niż podejrzenie o symonię i bez wątpienia nieprzypadkowo, oskarżenie o uzurpację (*invasio*), które poddawało w wątpliwość pontyfikat u jego podstaw, ponieważ w ten sposób wyrażano, że oskarżony nigdy prawowicie nie zasiadał na "pierwszej Stolicy" lub nigdy nie miałby prawa uważać się za takiego. Dlatego słowo "*invasio*" pojawia się regularnie w źródłach, jako techniczny termin określający pontyfikat, który należy uznać za nielegalny» (Harald Zimmermann, *Papstabsetzungen des Mittelalters [Depozycje papieskie w średniowieczu]*, Graz, Wiedeń i Kolonia 1968, s. 175). To samo spostrzeżenie poczyniono w *Dictionnaire de Théologie Catholique (Słowniku Teologii Katolickiej)* (artykuł: «depozycja»): kiedy schizmatyccy antypapieży zostali pozbawieni urzędu, nie usunięto ich z papiestwa, ale, co jest ważnym niuanssem, zostali pozbawieni papiestwa, którego nigdy nie posiadali od samego początku. W rzeczywistości schizmatyccy papieży byli po prostu traktowani jako uzurpatorzy i pozbawiani urzędu, którego nie posiadali (por. dekret przeciwko symoniom Soboru Rzymskiego z 1059 r., Hardouin, t. VI, kol. 1064; Gracjan, dist. LXXIX, c. 9; Grzegorz XV, Konstytucja *Aeterni Patris* (1621), sect. XIX, *Bullarium Romanum*, t. III, s. 446). Sobory, które je orzekały, nie zrobiły nic więcej niż zbadanie ich prawa do tiary. Nie osądzały papieży, ale wybór i akt elektorów" (w: *Mystère d'iniquité. Enquête théologique, historique et canonique [Tajemnica nieprawości. Badania teologiczne, historyczne i kanoniczne]*. Carmel Sancta Maria, 2000, ss. 198-199, dostępne pod adresem: [Link](#)).

(5) Konstytucja Apostolska *Vacantis Apostolicae Sedis*, § 34.

(6) Por. ¿*Puede ser elegido al papado un cardenal excomulgado?* (Czy ekskomunikowany kardynał może zostać wybrany na papieża?), autorstwa ks. Anthony'ego Cekady. Dostępne pod adresem: [Link](#). (Wersja polska: [Link](#)).

(7) Na przykład w encyklice *Ex quo primum* papieża Benedykta XIV czytamy: "Ponadto heretycy i schizmatycy podlegają karze ekskomunikacji głównej zgodnie z prawem Can. de Ligu. 23, quest. 5 i Can. Nulli, 5, dist. 19" (*The Papal Encyclicals*, vol. 1, 1740-1878 [Encykliki papieskie, t. 1, 1740-1878], s. 84).

(8) Przynajmniej od czasu Konstytucji Papieża Piusa IX *Apostolicae Sedis Moderationi* (por. *The Constitution "Apostolicae Sedis Moderationi" explained by the Rev. Thomas J. Carr* [Konstytucja "*Apostolicae Sedis Moderationi*" wyjaśniona przez ks. Thomasa J. Carra], Dublin 1879).

(9) Sobór w Vienne w 1311 r. (rozdz. *Ne Romani*, 2, de elect. Ex Clement.).

(10) Konstytucja *In eligendis* z 1562 r.

(11) Konstytucja *Aeterni Patris* z 1621 r.

(12) Por. D. Henrici Mariae Pezzani, *Codex Sanctae Catholicae Romanae Ecclesiae cum notis*, Romae – Mediolani, MDCCCXCIII (1893), s. 66-68. Fragment dostępny pod adresem: [Link](#). (Wersja polska: [Link](#)).

(13) Następny zarzut dochodzi do tego samego wniosku, co ten, ale na bardziej solidnych podstawach... Przeciwko temu zarzutowi, o którym mowa w innym miejscu, należy po prostu wykazać fałszywość twierdzenia, że papież Paweł IV odnosił się do osądzonego heretyka, ponieważ, jak zobaczymy w rozwiązaniu ostatniego zarzutu, definicja bulli *Cum ex Apostolatus* jest przydatna do dyskusji właśnie dlatego, że zbiega się z tym samym jednomyślnym i stałym zdaniem teologów, na którym katolickie stanowisko – zwane sedewakantystycznym – jest teologicznie oparte.

(14) Sam papież Paweł IV wyznał to jednej z bliskich mu osób: "Prawdę mówiąc, chcieliśmy przeciwstawić się niebezpieczeństwu, które zagrażały **ostatniemu konklawe** i podjąć środki ostrożności za naszego życia, aby diabeł nie umieścił jednego ze swoich na Stolicy Piotrowej w przyszłości" (Louis Pastor, *Histoire des papes depuis la fin du Moyen Âge* [Historia papieży od końca średniowiecza], Paris, 1932, t. XIV, s. 234).

(15) Por. Massimo Firpo, *Inquisizione romana e Controriforma. Estudios sobre el cardenal Giovanni Morone y su proceso de herejía* (Inkwizycja rzymska i Kontrreformacja. Studia nad kardynałem Giovannim Morone i jego procesem o herezję). Bolonia, 1992.

(16) Por. Bulla *Cum ex Apostolatus officio* z 15 lutego 1559 r., § 6.

(17) Jest to zarzut zaczerpnięty, nie *ipsis litteris*, z artykułu "A Refutation of the Arguments of the Clergy of St. Gertrude the Great" ["Obalenie argumentów duchowieństwa św. Gertrudy Wielkiej"], napisanego przez świeckiego Frankie Logue i opublikowanego na stronie internetowej Seminarium Trójcy Przenajświętszej bp. Sanborna.

(18) *Institutiones Iuris Canonici*, Rzym: Marietti 1950, 1, 316.

(19) Por. *Tradicionales, Infallibilidad y el Papa (Tradycjonaliści, nieomylność i papież)*, autorstwa ks. Anthony'ego Cekady. Dostępne pod adresem: [Link](#). (Wersja polska: [Link](#)).

(20) Jest zatem właściwie heretykiem; poniżej definicja "heretyka" zawarta w *Kodeksie Prawa Kanonicznego* z 1917 r.: "Jeśli ktoś po przyjęciu chrztu, zachowując imię chrześcijanina, uporczywie zaprzecza jednej z prawd Boskiej i katolickiej wiary lub podaje ją w wątpliwość, jest heretykiem" (kanon 1325, § 2). Inne definicje heretyka zostaną podane w innym artykule.

(21) "[...] jeśli nie jest uparty, ale jest gotów skorygować swój osąd zgodnie z tym, co określa Kościół i jeśli w ten sposób błądzi nie przez złośliwość, ale przez ignorancję, nie jest heretykiem". (Św. Tomasz z Akwinu, *Komentarz do Listu św. Pawła do Tytusa*, 3, 10-11). Kardynał Billot odmawia zatem nazywania ich "heretykami materialnymi" i argumentuje, że należy ich uważać po prostu za tych, którzy popełniają faktyczny błąd w stosunku do tego, czego naucza reguła wiary, tj. Magisterium Kościoła (por. *Tractatus de Ecclesia Christi*, t. I, wyd. 3, s. 292-293).

(22) "Wszyscy odstępcy od wiary chrześcijańskiej, wszyscy heretycy lub schizmatycy i każdy z nich: 1° zaciągają, przez sam ten fakt (*ipso facto*), ekskomunikę" (*Kodeks Prawa Kanonicznego* z 1917 r., kanon 2314, § 1).

(23) Henricus Denzinger, *Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum*, n. 1547.

(24) Było to zastrzeżenie zgłoszone przez zwolennika Tezy z Cassiciacum.

(25) *Kodeks Prawa Kanonicznego* z 1917 r., kanon 6, 6.

(26) F. Petrus Maria Passerini OP, *Tractatus de electione Summi Pontificis*, rozdz. XXXII, n. 6.

(27) "Unde ad talem electionem irritandam necessaria est Ecclesiae sententia" ("Dlatego do unieważnienia takiego wyboru konieczny jest wyrok Kościoła"). – Passerini OP, tamże.

(28) Por. Card. Thomas de Vio Cajetanus OP, *De auctoritate Papae et Concilii utraque invicem comparata*, rozdz. 26, n. 382, ss. 167-168.

(29) Por. S. Robertus Card. Bellarminus SI, *De Romano Pontifice*, lib. II, cap. XXX.

(30) Tylko w tym przypadku (tzn. mówiąc jako prywatny doktor lub osoba prywatna) teologowie dyskutowali o tym, co by się stało, gdyby papież odstąpił od wiary, co nie ma miejsca w przypadku modernistycznych fałszywych papieży, którzy uzurpowali sobie tron św. Piotra po śmierci papieża Piusa XII, co zamierzam wyjaśnić bardziej szczegółowo w innym artykule.

(31) Na podstawie tego ustępstwa, które może być przyznane jedynie w celach argumentacyjnych, podjęta zostanie próba podtrzymania zarówno stanowiska sedeprywatyzacji, opartego na "Tezie z Cassiciacum" biskupa Guérarda des Lauriers, jak i stanowiska księdza Álvaro Calderóna, który pomimo tego, że jest kapłanem Bractwa Świętego Piusa X (FSSPX), nie podąża tą samą linią co FSSPX, ani w teorii, ani w praktyce i nie podąża za nim tak zwany Ruch Oporu bp. Williamsona. Oba stanowiska, sedeprywatyzacji i ks. Calderóna, redukują soborowe Magisterium, zapoczątkowane przynajmniej od *Vaticanum II* do magisterium o całkowicie zerowym charakterze doktrynalnym, tj. wszystko, czego nauczają, jest pozbawione legitymacji i wartości magisterialnej, chociaż oba stanowiska przyznają pewną legitymację soborowemu Magisterium, przynajmniej w zakresie jego władzy rządzenia. Podsumowując, problemy związane z tymi dwoma stanowiskami zostaną bardziej adekwatnie omówione w innych artykułach.

(32) Zauważmy, że ojciec Cappello w swojej odpowiedzi odnosi się tylko do schizmatyków i heretyków, którzy są *ipso facto* ekskomunikowani, ponieważ nie mógł powiedzieć tego samego o "ekskomunikowanych", którzy również byli przedmiotem pytania, ponieważ, jak wspomniano powyżej, istnieją inne przyczyny ekskomunikacji kościelnej, które ze swej natury są tolerowane nawet w wybranych na papieża, dlatego papież zwykle zawieszają je na czas papieskiego konklawe, aby uniknąć większego zła, jak stwierdzono w odpowiedzi na pierwszy zarzut.

(33) **"Czy heretyk lub schizmatyk albo ekskomunikowany może być wybrany?"** Heretycy i schizmatycy nie mogą być w żaden sposób *ważnie* wybrani, ponieważ nie są – właściwie i ściśle mówiąc – członkami Kościoła. Są wprawdzie poddani Kościoła, ponieważ zostali obmyci wodą chrztu, ale mimo to znajdują się poza Mistycznym Ciałem Chrystusa z powodu winy herezji lub schizmy. Doktrynę tę należy jednak rozumieć w taki sposób, że wybrany pozostaje w herezji nawet po swojej nominacji; jeśli bowiem po wybraniu go wyrzeknie się herezji lub schizmy, niewątpliwie uważamy, że wybór będzie ważny". ("**Num haereticus vel schismaticus aut excommunicatus eligi possit.** – Haeretici et schismatici *valide* nullatenus eligi valent, cum membra Ecclesiae vero proprioque sensu non sint. Sunt quidem Ecclesiae subditi eo ipso quod baptismatis aqua abluti fuerunt, at nihilominus versantur extra mysticum Christi corpus ob haeresis seu schismatis reatum. Haec tamen doctrina sic est intelligenda ut electus in haeresi maneat etiam post nominationem; nam si, ea facta, haeresim seu schisma abiuret, indubie putamus electionem validam fore"). (Sac. Felix M. Cappello SI, *De Curia Romana iuxta reformationem a Pio X sapientissime inductam*. Vol. II. *De Curia Romana "Sede vacante"*. Romae 1912, s. 436).

(34) "O ile nie chodzi o zastosowanie sankcji, jeśli w danej sprawie brakuje wyraźnego przepisu prawa, ogólnego lub szczegółowego, przyjmuje się normę prawa ustanowioną w podobnych przypadkach; z ogólnych zasad prawa przestrzeganych z kanoniczną słusnością; ze stylu i praktyki Kurii Rzymskiej; z powszechnej i stałej opinii [lub zdania] uczonych" ("Si certa de re desit expressum praescriptum legis sive generalis sive particularis, norma sumenda est, nisi agatur de poenis applicandis, a legibus latis in similibus; a generalibus iuris principiis cum aequitate canonica servatis; a stylo et praxi Curiae Romanae; a communi constantique sententia doctorum"). (*Kodeks Prawa Kanonicznego*, kanon 20).

(35) Ten słynny i bezpodstawny zarzut jest powszechnie wysuwany przez modernistów, postępowców i konserwatystów, a nawet ówczesny pretensjonalny "kardynał" Ratzinger i przyszły "papież Benedykt XVI", jako prefekt "Nauki Wiary" w 1997 roku, zaprzeczył, że tak jest.

(36) "Z naszej własnej woli, z pewną wiedzą i w pełni naszej apostołskiej władzy [...], w odniesieniu do konstytucji Pawła IV, [...] wydanej 15 lutego 1559 r., odnawiamy jej treść w tym czasie i ponownie ją potwierdzamy. Chcemy i nakazujemy, aby była przestrzegana nienaruszalnie i z największą starannością, zgodnie z jej treścią i brzmieniem". (Papież św. Pius V, Motu Proprio *Inter multiplices curas*, 21 grudnia 1566).

F. PETRI MARIAE
PASSERINI
DE SEXTVLA
PROCVRATORIS AC VICARII GENERALIS
ORDINIS PRAEDICATORVM.
TRACTATVS
DE
ELECTIONE
— SVMMI PONTIFICIS. —

SVMP TIBVS IOANNIS CASONII.

ROMAE, Typis Nicolai Angeli Tinassij M. DC. LXX.

SVPERIORVM PERMISSV.

clusionem indigni, non tamen ad effectum, vt irrita sit electio, si non obstante aliquo tali defectu fiat electio. Et ita sola oppositio nullitatis potest dari contra Papæ electionem ad effectum excludendi electum à Pontificatu, quæ oppositio si non est propriè exceptio, nulla propriè exceptio dari potest contra Pontificis electionem. Verum quia nec exceptio extrajudicialis est propriè exceptio, & intra huiusmodi exceptiones numeratur exceptio nullitatis, vt per Panorm. in Clement. prim. num. 78. de re indicata, loquendo cum pluribus dicitur contra Papæ electionem dari posse vnicam exceptionem nullitatis.

4 Vt verò videatur de quo excipi possit contra electionem Papæ distinguendum est, quia Papæ electio potest esse nulla, vel ex parte eligentium, vel ex parte electi, vel ex parte electionis. Ex parte eligentium potest excipi actualis furor, vel amentia tempore electionis, vel quod Cardinalis aliquis non sit Diaconus, & neque sit priuilegiatus, vel quod non est legitimus Cardinalis Panorm. in cap. licet de elect. num. 10. Iacobat. l. 4. à 4. §. tertio casu pag. 201. Azor. par. 2. l. 4. c. 5. q. 8. vers. que res insuper 10: à S. Thom. 2. 2. q. 1. disp. 2. art. 2. Verum est, quod si dempto huiusmodi Cardinali, vel pluribus legitimum suffragium non habentibus adhuc electus est nominatus à duabus partibus Cardinalium in Conclau præsentium, cessat omnis exceptio cap. licet de elect. Talis enim electus cum sit electus à duabus partibus Cardinalium nihil interest, quod alij sint, vel non sint legitimi vocales. Iacobat. loco citat. Ex parte eligentium dari etiam potest exceptio defectus libertatis proueniens ex vi, vel metu Cardinalibus illato. Nam electionem factam per vim, & metum esse nullam decretum fuit per Concil. Constant. vt supra quest. 20. vitum fuit. Sed & vterius aduertendum debet, quod cum habens titulum coloratum stante communi errore, & tollerantia validè agat cum agit ex publico officio, si virum electoris non opponatur ante electionem, sed ipse habens titulum saltem coloratum nullo reclamante eligat, validè eligit, & post electionem non est tempus amplius excipiendi contra illum.

5 Ex parte verò electi excipi possunt defectus, qui de iure naturali, vel diuino irritam reddunt electionem Panorm. in cap. licet num. 11. de elect. Azor. p. 2. l. 4. cap. 5. LAVOR. cap. 6. num. 34. 10: à S. Thom. 2. 2. disp. 2. à 1. Iacobat. vbi supra. Et sic potest dari exceptio furoris, vel amentie Panorm. vbi supra. Nauar. cap. si quando except. 10. num. 4. & similia defectuum naturalium, de quibus non est cur fiat exacta questio, vt v. g. si electus sit hermaphroditus, mutus, surdus &c. quia, vt ait Baldus in cap. licet num. 7. de elect. non est habenda questio de his ambagibus, & ineptijs, Cardinales enim non sunt, nec erunt tam fatui, vt huiusmodi genera hominum promoueant, & alius si defectus non reddit personam incapacem simpliciter potestatis pastoralis, sicut est incapax femina, & non tollit vsum rationis, & consensum electi, non irritat ipso facto ex lege naturali, vel diuina electionem, Iacobat. l. 3. à 1. pag. 150. §. De hermaphroditis.

6 Ex defectibus verò moralibus potest con-

tra electum dari exceptio hæresis. Panorm. l. d. cap. licet, & ibi Palaus num. 4. Barbol. num. 12 10: à S. Thom. 2. 2. disp. 2. a. 2. Turrecrem. cap. Si quis pecunia dist. 79. Nauar. vbi supra Azor. d. cap. 5. q. 7. Thesaur. in v. Conclau cap. 4. LAVOR. tit. 4. cap. 6. num. 35, & alij communiter. Quod tamen spectato iure antiquo debet cum limitatione intelligi. Nam si electus hæresim detestetur non potest illi dari hæc exceptio, quia nec hæreticus est deponendus à Pontificatu, nisi sit pertinax & incorrigibilis, & vt dictum est quest. 30. electio hæretici non est de iure diuino ipso facto irrita, licet sit irritanda, si electus nolit corrigi. Vnde ad talem electionem irritandam, necessaria est Ecclesiæ sententia. Valet tamen, semper exceptio vt irritetur electio, si electus inueniatur incorrigibilis. Verum spectato iure nouo Constitut. 19. Pauli IV. Cum ex Apostolatus, innouatæ à Pio V. de qua supra dictum est, potest contra electionem Papæ dari exceptio hæresis, & schismatis, quia iuxta illas constitutiones irrita est electio illius, quem apparuerit aliquando fuisse hæreticum, vel schismaticum. Et ita ut etiam si tales electi sint in possessione suæ administrationis, liceat Clero, & populo ab eiusdem obedientia discedere, si apparuerit illos aliquando fuisse, vel hæreticos, vel schismaticos.

7 De crimine simoniæ fuit olim controuersia apud antiquos, merito tamen multi negarunt contra electum à duabus partibus Cardinalium posse dari exceptionem simoniæ, quoniam electio simoniaca non est de iure diuino nulla, & alias ex cap. licet de elect. omnis exceptio ex iure positiuo proueniens est ablata, vt dixit Panorm. ad d. cap. licet. Et propterea non habere locum exceptionem simoniæ contra electum à duabus partibus Cardinalium tenuerunt Turrecrem. ad d. cap. si pecunia dist. 79. & ibi Gloss. v. non Apostolicus, sed & non obstante Constitutione Iulij II. Cum tam diuino, hanc eandem exceptionem nunc non habere locum tenent illi, qui supra quest. 21. dixerunt eam Iulij II. Constitutionem non esse in usu in tanto rigore, vt simoniaca electio sit ipso iure nulla. Nihilominus contra electum à duabus partibus Cardinalium posse hodie dari exceptionem simoniæ docuerunt Caiet. v. excōmunicatio cap. 24. Alban. q. 15. Iacobat. l. 4. c. 4. §. ex his concludit. Reodan. tract. de simon. par. 2. c. 34. num. 15. Azor. par. 2. l. 4. c. 5. q. 7. Sanchez lib. 2. opus. cap. 3. dub. 104. num. 12. Barbol. in cap. licet de elect. num. Vgolin. de simon. tab. 1. cap. 48. §. 2. n. 9. Scortia in select. Theor. 135. Thesaur. v. simonia cap. 7.

8. At de omnibus alijs criminibus loquendo non desuere antiquitus qui dicerent Papam pro crimine nototio posse deponi, contra quos neruose disputarunt Caiet. tom. primo opus. tract. 1. cap. 27. Turrecrem. cap. si quis pecunia dist. 79. & in summa de Eccl. l. 2. cap. 93. & 98. D. Antonin. par. 3. tit. 22. cap. 4. §. 3. Iacobat. l. 9. a. 12. August. de Ancona q. 5. Suarez disp. 10. de fide sel. 6. nu. 14. 10. à S. Th. 2. 2. à qu. 1. ad 7. disp. 2. a. 3. §. Sed inquiret. Neque enim Papæ potestas à bonitate vitæ dependet, vt supra probatum est, ideo de horum DD. mente, & aliorum quos refero infra dicitur, quod nullius

D. HENRICI MARIAE PEZZANI

CODEX
SANCTAE CATHOLICAE ROMANAE ECCLESIAE

CUM NOTIS

E. BERARDI ET C.^o

ROMAE
Via Lucrezio Caro, 39

MEDIOLANI
Via Quadronno, 16

MDCCCXCIII.

IMPRIMATUR

FR. RAPHAEL PIEROTTI, O. P. S. P. Ap., *Magister*

IMPRIMATUR

JULIUS LENTI, PATRIARCA CONSTANTINOP., *Vicesgerens*

Illmo R.^{mo} e C.^{mo} in G. C. Monsignore!

Mi congratulo molto con Lei, Monsignore, già alunno di questa Università Gregoriana e discepolo del non mai abbastanza compianto P. Sebastiano Sanguinetti S. J., del lavoro meritamente già approvato dall'Autorità Ecclesiastica, già dato alle stampe, e che con filiale riverenza, come Ella dice, mi offre. Generalmente l'ordine, la chiarezza e soprattutto la sana e veramente cattolica dottrina, che costantemente ha mantenuta in esso, lo renderanno certamente accetto ai Cultori dei SS. Canonici. L'aver poi compendiate le leggi fondamentali della Chiesa in brevi e distinti canoni, tratti quasi sempre dalle stesse Costituzione Pontificie, coi commentari a ciascuno che di bella luce illustrano, gioverà grandemente allo studio del Diritto Canonico, ed offre un mezzo agevolissimo per riscontrar con prontezza le leggi, che al presente sono in vigore nella Chiesa. La fatica, alla quale la S. V. Illma e R.^{ma} si è sobbarcata, è assai grande ed ardua, ma La sostenga l'amore che grandemente professa alla Santa Sede di Pietro, il pensiero di far cosa utile alla Chiesa, che ha sempre difesa con dotta ed erudita penna, e, se Le è cara, l'approvazione di chi con grandissimo affetto si dichiara della V. S.

Roma, 4 febbrajo 1894.

Sincerissimo amico in G. C.
MARIANO DE LUCA, S. J.
Professore di Diritto Canonico
nella Pontificia Università Gregoriana.

Illmo e R.^{mo} Monsignore Enrico Pezzani

Dottor in S. Teologia e Diritto Canonico
Professore nel V. Seminario Vaticano, Cameriere d'onore di Sua Santità

Via Borgognona, 38

ROMA

LEONI P. P. XIII

UNIVERSAE ECCLESIAE SAPIENTISSIMO MODERATORI

JURIS PONTIFICII ASSERTORI INFALLIBILI

ET AD VINCULA USQUE

STRENUO VINDICI

ANNO PONTIFICATUS SUI SEXTODECIMO

AB INITO EPISCOPATU QUINQUAGESIMO

OMNIUM PER UNIVERSITATEM CATHOLICARUM GENTIUM

FIDEI ET AMORIS

SIGNIFICATIONE PULCHERRIMA

Nota dignum est, quod legitur in Conc. Rom. cap. 3, sub Joann. IX: « Quia necessitatis causa

- 5 de Portuensi Ecclesia Formosus pro vitae merito ad Apostolicam Sedem provectus est, statuimus et omnino decernimus ut id in exemplum nullus assumat, praesertim cum sacri Canones hoc penitus interdican-
10 in fine laicam eis prohibeant communionem. Quippe quod necessitate aliquoties inductum est, necessitate cessante in auctoritatem sumi non est. Sed neque de gradu ecclesiastico synodice ejectum, et non cano-
15 nite restitutum, ad altiora provehere ullus praesumat, prout de Bonifacio, primo de subdiaconatu postmodum de praesbyteratu depositum
20 popularis manus agere praesumpsit. Si quis vero, cujuscumque ordinis sit vel potestatis, contempto Deo et calcatis sanctorum patrum statutis, id quoquomodo tentaverit, non solum apostolico iudicio anathemate feriatur, sed etiam imperialem indignationem experiatur, quatenus Sanctae Ecclesiae status inviolabiliter persistat, et iniquorum praesumptio accipiat ultionem. »

- Can. 26.** Paulus IV, Septim. *Cum ex*, 9, de haereticis, ann. 1558: « Considerantes res hujusmodi adeo gravem et periculosam esse ut Romanus Pontifex, qui Dei et Domini Nostri Jesu Christi vices gerit in terris et super gentes et regna plenitudinem obtinet potestatis omnesque judicat, a nemine in hoc saeculo judicandus, possit, si deprehendatur a fide devius, redargui..... de Apostolicae potestatis plenitudine sancimus, statuimus, decernimus et definimus.... adjacentes, quod si ullo unquam tempore apparuerit aliquem Episcopum, etiam pro Archiepiscopo seu Patriarcha vel Primate se gerentem, aut praedictae
30 Romanae Ecclesiae Cardinalem etiam ut praefertur legatum seu etiam Romanum Pontificem, ante ejus promotionem, vel in Cardinalem seu in Romanum Pontificem assumptionem, *a fide catholica deviasse, aut in aliquam haeresim incidisse seu schisma incurrisse vel excitasse aut commisisse, promotio* seu assumptio de eo, etiam in concordia et de unanimi
35 omnium Cardinalium assensu facta, *nulla, irrita et inanis existat*, nec per susceptionis muneris, consecrationis, aut subsecutam regiminis et administrationis possessionem seu quasi, vel ipsius Romani Pontificis inthronizationem aut adorationem, seu ei praestitam ab omnibus obedientiam, et cujusvis temporis in praemissis cursum convaluisse dici aut

manum Pontificem; si eligatur
nulla est electio.

Can. 27. Romanus Pon-

convalescere possit, nec
pro legitima in aliqua
sui parte habeatur, nul-
lamque talibus in Epi-
scopos seu Archiepisco-
pos vel Patriarchas aut

5

Primates promotis, seu in Cardinales vel Romanum Pontificem assumptis,
in spiritualibus vel temporalibus administrandi facultatem tribuisse aut
tribuere censeatur, sed omnia et singula per eos quomodolibet dicta,
facta, gesta et administrata ac inde secuta quaecumque viribus careant
et nullam prorsus firmitatem nec jus alicui tribuant: sintque ipsi sic
promoti et assumpti eo ipso absque aliqua desuper facienda declara-
tione omni dignitate, loco, honore, titulo, auctoritate, officio et po-
testate privati, liceatque omnibus et singulis sic promotis et assumptis,
si a fide ante non deviassent nec haeretici fuissent, neque schisma in-
curissent aut excitassent vel commisissent, subditis personis, tam cler-
icis saecularibus et regularibus, quam etiam laicis, nec non Cardina-
libus etiam qui electioni ipsius Pontificis antea a fide devii aut haeretici,
seu schismatici interfuerint, seu alias consenserint et ei obedientiam
praestiterint, eumque adoraverint ac castellanis, praefectis, capitaneis, et
officialibus etiam almae Urbis nostrae et totius status ecclesiastici etiam
eisdem sic promotis vel assumptis homagio, seu juramento, seu cautione
obligatis et obnoxiiis, ab ipsorum sic promotorum vel assumptorum
obedientia et devotione impune quandocumque recedere, eosque ut
magos ethnicos, publicanos et heresiarchas evitare, eisdem subditis per-
sonis fidelitati et obedientiae futurorum Episcoporum, Archiepiscopo-
rum, Patriarcharum, Primatum, Cardinalium et Romani Pontificis cano-
nice intransit nihilominus astrictis remanentibus, et ad majorem ipsorum
sic promotorum et assumptorum, si eorum regimen et administratio-
nem continuare voluerint, confusionem contra eosdem sic promotos
et assumptos auxilium brachii saecularis implorare, nec propterea tales
ab ipsorum sic promotorum et assumptorum fidelitate et obedientia
praemissorum occasione recedentes, tanquam tunicae Domini scissores,
aliquarum censurarum seu poenarum ultioni subiaceant. »

10

15

20

25

30

In Can. 23, ex Const. Gregori XV, *Aeterni Patris*, anno 1621, dictum
est: Cardinales etiam excommunicatos, suspensos aut interdictos non
excludi ab electione sive activa sive passiva. Eadem aperte habet Cle-
mens V, ann. 1311, in Conc. Vienn., cap. *Ne Romani*, 2, de elect. ex
Clement. et Pius IV in Const. *In eligendis*, anno 1562. Hae constitu-

35

tionem tamen editam ne,
ut ait Pius IV, *dissensio-
nis occasio aut schismatis
oriatur*, intelligendae
5 sunt cum exceptione ca-
sus haeresis et deviatio-
nis a fide catholica.

Can. 27. Conc. Vat.

Const. 1, cap. 1: « Si quis dixerit beatum Petrum Apostolum a Chri-
10 sto Domino constitutum non esse Apostolorum omnium principem, et
totius Ecclesiae militantis visibile caput; vel eundem honoris tantum,
non autem verae propriaeque jurisdictionis primatum ab eodem Do-
mino Nostro Jesu Christo directe et immediate accepisse, anathema
sit. » Conc. Chalcedon. act. 16: « Perpendimus omnem primatum et
15 honorem praecipuum secundum canones antiquae Romae Archiepiscopo
conservari. »

Si Romanus Pontifex est totius Ecclesiae visibile caput, Beati Petri
successor, ut vidimus, si super universam Ecclesiam Supremam juris-
20 dictionem habet ut mox videbimus, eo ipso prae omnibus gaudere etiam
debet primatu honoris et dignitatis.

Hinc Romanus Pontifex, praeter ornamenta episcopalia, *orario* seu
stola semper utitur - *Solus in Missarum solemnibus pallio semper utitur et*
ubique, quoniam assumptus est in plenitudinem ecclesiasticae potestatis, quae
per pallium significatur. (Cap. *Ad honor.* 4: De auct. et usu pallii). -
25 Baculo pastorali non utitur, quia baculum curvum limitatam et ab
alio participatam potestatem designare videtur (Cap. *Cum*, De sacr.
unct. infirm.). - Ven. Sacramentum in longis peregrinationibus secum
portare solet. - Utitur imperialibus insignibus. - Solius Papae pedes
omnes principes deosculantur (Dictat. Greg. VII in Conc. Rom. ann.
30 1076). - Cingit tiaram, tribus circumdatam coronis, quibus triplex ipsius
magistri, legislatoris et iudicis monarchica potestas significatur (tiaram
duabus coronis ornatam primus gestavit Bonif. VIII, tribus coronis
Urbanus V), etc.

Can. 28. Sunt verba Conc. Vatic. Sess. IV, cap. III, quibus haec
35 praemittuntur ad maiorem claritatem et rectam interpretationem: « Qua-
propter apertis innixi sacrarum Litterarum testimoniis, et inhaerentes
tum praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, tum Conci-
liorum Generalium disertis, perspicuisque decretis, innovamus oecume-
nici Concilii Florentini definitionem, qua credendum ab omnibus Christi

tifex primatu honoris gaudet
in universa Ecclesia.

Can. 28. Romanus Pon-
tifex non habet tantummodo

Sac. **FELIX M. CAPPELLO**

DE

CURIA ROMANA

IUXTA REFORMATIONEM

A

PIO X

SAPIENTISSIME INDUCTAM

VOL. II.

DE CURIA ROMANA "SEDE VACANTE,"

FRIDERICUS PUSTET
PONTIFICALIS BIBLIOPOLA
ROMAE
RATISBONAE, NEO-EBORACI, CINCINNATI
1912.

autem contra doctrinam nostram minime facit, potius eam plane confirmat.

Ad VII^{um}. Doctrina clariss. Wernz et aliorum canonistarum minime differt ab ea quam huc usque tradidimus. Verba enim *eccleslasticum ius irritans* referuntur indubie ad Constitutionem Iulii II, qua simoniaca electio irrita decernitur. Sane (1) scribit: « Arcentur tamquam inhabiles a valida electione... simoniaci, donec, Iulii II Constitutioni legitime non fuerit derogatum quoad vim *irritandi* electionem simoniacam, salvo semper iuro divino gravissimae prohibitionis ». Quae derogatio inducta fuit a Pio X. Igitur, hodierna inspecta disciplina, nullum habetur ecclesiasticum impedimentum quoad Romani Pontificis electionem.

3. Num haereticus vel schismaticus aut excommunicatus eligi possit. — Haeretici et schismatici *valide* nullatenus eligi valent, cum membra Ecclesiae vero proprioque sensu non sint. Sunt quidem Ecclesiae subditi eo ipso quod baptismatis aqua abluti fuerunt, at nihilominus versantur extra mysticum Christi corpus ob haeresis seu schismatis reatum (2). Haec tamen doctrina sic est intelligenda ut electus in haeresi maneat etiam post nominationem; nam si, ea facta, haeresim seu schisma abiuret, indubie putamus electionem validam fore.

Nullum dubium quin suspensi ac irregulares nec non excommunicati tolerati sint valide eligibiles. Controversia respicit excommunicatos vitandos. Primo intuitu viderentur inhabiles cum a corpore Ecclesiae seiuncti per iudicalem potestatem declarati sint; at intimius rem perpendendo, apparet eos habiles esse. Etenim haec separatio vel seiunctio a corpore mystico Christi tota pendet ab ecclesiastica auctoritate, quae eandem coarctare aut extendere valet, nec non effectus ipsos eam comitantes decernere. Iamvero cum nulla clausula irritans in iure canonico habeatur, necessario concludendum est, electionem excommunicati vitandi validam *per se* esse.

4. Quanam aetas requiratur et quanam discretio in eligendo. — Ea aetas eaque mentis discretio requiritur, quae

(1) L. c.

(3) Cfr. WERNZ, l. c.; BARGILLIAT, l. c.

Respuesta a las objeciones de aquellos que niegan que la elección al papado de un hereje público sea inválida por ley divina.

Prueba de la vacancia de la Sede desde 1958:

Premisa Mayor: La elección al papado de un hereje público es inválida por ley divina.

Premisa Menor: Los supuestos cardenales elegidos para el papado desde la muerte del Papa Pío XII en 1958, desde Ángelo Roncalli (Juan XXIII) hasta Jorge Mario Bergoglio (Francisco), eran herejes públicos.

Conclusión: Por lo tanto, desde la muerte del Papa Pío XII, las elecciones papales han sido inválidas, por lo que la Sede ha estado vacante desde 1958.

En este artículo, responderemos a las objeciones de aquellos que niegan la premisa mayor. En cuanto a las objeciones a la premisa menor, responderemos en otro artículo y, por lo tanto, se entenderá -en este artículo- que no se objeta ni se pone en duda por las objeciones expuestas a continuación.

Sin embargo, antes de exponer las objeciones y las soluciones a los problemas planteados por tales objeciones, conviene exponer una breve explicación de la premisa mayor.

Explicación de la Premisa Mayor: Que la elección de un hereje público sea inválida por ley divina es un enseñamiento unánime de los teólogos de la Santa Iglesia, como hemos expuesto en otro artículo con citas de varios teólogos. Este enseñamiento tan cierto se fundamenta, al menos, en estos cuatro motivos: 1º) por lo que podríamos llamar la cláusula de catolicidad [1]; 2º) por la naturaleza del oficio papal [2]; 3º) por lo que ha establecido la Santa Iglesia respecto a la elección papal de un hereje [3]; 4º) por los casos históricos en los que herejes fueron elegidos para el papado [4].

(a) Tytuł oryginalny: *Respuesta a las objeciones de aquellos que niegan que la elección al papado de un hereje público sea inválida por ley divina. La elección al papado de un hereje público es inválida por ley divina. Prueba de la vacancia de la Sede desde 1958.*

(b) Por. 1) Bp Mark A. Pivarunas CMRI, a) [Kościół katolicki i jurysdykcja](#). b) [Sedewakantyzm](#). c) [Odpowiedzi na zarzuty wobec stanowiska sedewakantystycznego](#). d) [Vaticanum II "w świetle Tradycji"?](#) e) [O Przysiędze antymodernistycznej](#). f) [Czasy ostateczne a fałszywy ekumenizm](#). g) [Sede vacante. Rocznica śmierci papieża Piusa XII](#). h) [Ocena spotkań w Asyżu w 1986 i 2011](#). i) [Różnica między gorliwością misyjną świętego Patryka a duchem Vaticanum II](#). j) [Błędy doktrynalne "Dignitatis humanae"](#). k) [Wizyta antypapieża Franciszka w USA i "Synod o rodzinie" \(2015\)](#). l) [Długotrwały wakans Stolicy Apostolskiej. List do Ks. Peek odnośnie stanowiska teologicznego Zgromadzenia Maryi Niepokalanej Królowej \(CMRI\)](#). m) [Papieżstwo](#). n) [Nieomyślność katolickiego Kościoła](#). o) [Franciszek-Bergoglio jest kacerzem, który nigdy nie został kanonicznie wybrany na papieża](#). p) [Duch Święty i katolicki Kościół](#). q) [Misja tradycyjnych katolickich biskupów w czasach modernistycznej apostazji](#). r) [Misja katolickiego Kościoła w świecie współczesnym](#). s) [Posoborowi pseudopapieża narzędziami komunistów i masonów. – Papież przeciwko komunizmowi i socjalizmowi](#). t) [Kościół katolicki obchodzi w tym roku 1700 rocznicę Soboru Nicejskiego](#).

- 2) "The Reign of Mary", a) [Stanowisko Teologiczne Zgromadzenia Maryi Niepokalanej Królowej \(CMRI\)](#). b) [Modernistyczny Kościół: Nawracanie żydów niekonieczne](#).
- 3) Ks. Benedict Hughes CMRI, a) [Kult człowieka](#). b) [Neopapież – fałszywy papież](#). c) [Zaniechanie potępienia: Bergoglio zaniedbuje obowiązek potępienia zła](#). d) [Sedewakantyzm: jedyny logiczny wniosek](#). e) [Farsa Vaticanum II. Rzetelna ocena soboru po pięćdziesięciu latach](#). f) [Nowa praktyka "dialogu". Duch apostołski zniszczony przez Vaticanum II](#). g) [Pożegnalne słowa do swoich kapłanów. O spuściźnie Benedykta XVI](#). h) [New Age, Nowa Religia](#). i) [A on znowu swoje! Bergoglio wywołuje zgorszenie wśród katolików nonszalanckim podejściem do małżeństwa](#). j) [Franciszek-Bergoglio znowu atakuje! Pokaz dwulicowości Vaticanum II](#). k) [Największa ozdoba katolickiego kapłaństwa](#). l) [Cała i nieskalana. Musimy zachować integralność wiary katolickiej](#). m) [Korzenie problemów: Vigano dotyka źródła posoborowych błędów](#). n) [Kult Czternastu Świętych Wspomożycieli](#). o) [Moralne bankructwo modernistycznego neokościoła](#). p) [Nieuniknione podziały na widoku publicznym. "Dobrzy funkcjonariusze" kontra "zli funkcjonariusze" w soborowym kościele](#). q) [Religia islamu: zagrożenie dla zachodniej cywilizacji](#). r) [Okupowany przez modernistów Watykan kończy z tolerancją wobec prawdziwej Mszy. Refleksje nad tzw. motu proprio "Traditionis custodes"](#). s) [Neomaltuzjanie: Forsowanie mitu przeludnienia](#).
- 4) Ks. Noël Barbara, a) [Papieska nieomyślność a dzisiejszy kryzys w Kościele](#). b) [Uderzające podobieństwo reform Pawła VI do reformy anglikańskiej 1549 roku](#). c) [Katolicka Msza święta a Novus Ordo Missae. Czy NOM jest ważną mszą?](#)
- 5) Ks. Johannes Heyne, a) [Wolność zatracenia: Sprzeczność nauczania Vaticanum II z prawdziwą katolicką nauką](#). b) [Ruch ekumeniczny: Czy Pius XII przyzwolił na ekumenizm?](#) c) [Gorliwość religijna](#).
- 6) Ks. Anthony Cekada, a) [Tradycjoniści, nieomyślność i Papież](#). b) [Czy ekskomunikowany kardynał może zostać wybrany na papieża?](#) c) [Bergoglio nie ma nic do stracenia... zatem sedewakantystyczna argumentacja musi się zmienić](#).
- 7) Kodeks Prawa Kanonicznego, Papież Pius IV, [Wyznanie Wiary katolickiej \(Professio Catholicae Fidei\)](#).
- 8) Św. Pius X Papież, a) [Przysięga antymodernistyczna \(Iusiurandum contra errores modernismi\)](#). b) [Encyklika Pascendi dominici gregis o zasadach modernistów](#). c) [Przemowa do kardynałów przeciw neoreformizmowi religijnemu](#).
- 9) Ks. Dr Henryk Maria Pezzani, [Kodeks Świętego Katolickiego Kościoła Rzymskiego. Kanon 26. Zakazany jest wybór na Papieża tego, kto odstąpił od wiary katolickiej, heretyka, lub schizmatyka; jeśli ktoś taki zostanie wybrany, wybór jest nieważny \(Codex Sanctae Catholicae Romanae Ecclesiae. Can. 26. Devius a fide catholica, haereticus, vel schismaticus eligi prohibetur in Romanum Pontificem; si eligatur nulla est electio\)](#).
- 10) Ks. Piotr Semenenko CR, a) [O Wierze](#). b) [O nieomyślności Kościoła](#). c) [O gorszeniu się z prawdy Bożej](#). d) [Poza Kościołem nie ma zbawienia](#). e) [Skład Kościoła](#). f) [O Chrystusie w Kościele](#). g) [Męka i śmierć Jezusa Chrystusa Pana naszego. Chrystus zelżony w Kościele](#).

h) Papież zawsze ten sam jest formalnie, co i materialnie (Papa semper idem sit formaliter qui et materialiter).

11) Akta i dekryty świętego powszechnego Soboru Watykańskiego (1870), Pierwszy projekt Konstytucji dogmatycznej o Kościele Chrystusowym przedłożony Ojcom do rozpatrzenia.

12) a) Mały katechizm o Syllabusie. b) Mały katechizm o Nieomyślności Najwyższego Pasterza.

13) Ks. Maciej Sieniatycki, a) Apologetyka czyli dogmatyka fundamentalna. b) Zarys dogmatyki katolickiej. c) System modernistów. d) Modernistyczny Neokościół.

14) Abp Walenty Zubizarreta OCD, O modernizmie (De modernismo).

15) Ks. Jacek Tylka SI, a) Dogmatyka katolicka. b) Traktat o Kościele Chrystusowym. c) O obojętności, czyli indyferentyzmie w rzeczach religii. d) O własnościach religii. e) O cnotach heroiczych.

16) Uchwały i wyroki Świętego Soboru Watykańskiego za Piusa IX 1869-1870 zebranego krótko wyjaśnione, wraz z obszernym a prostym wykładem artykułu Wiary "O nieomyślnym nauczycielstwie Rzymskiego Papieża" przez X. Dra Józefa Krukowskiego, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

17) O. Maurycy Meschler SI, a) Dar Zielonych Świąt. Rozmyślenia o Duchu Świętym. 1. Modlitwa. 2. Urząd Nauczycielski w Kościele. b) Trzy podstawy życia duchownego.

18) Henryk Edward kard. Manning, Arcybiskup Westminster, O sprawach Ducha Świętego działającego w duszy człowieka.

19) Ks. Włodzimierz Piątkiewicz SI, Mistyczne Ciało Chrystusa a charaktery sakramentalne. Studium dogmatyczne.

20) Papież Pius XI, Encyklika Mortalium animos. O popieraniu prawdziwej jedności religii.

21) Biskup Wileński Adam Stanisław Krasiński, Św. Teologii Doktor, Prawo kanoniczne krótko zebrane. a) O występkach i karach kościelnych. b) Reguły prawa umieszczone w Szóstej księdze Dekretaliów.

22) P. Franciscus Antonius Foebeo SI, De Regulis Juris Canonici Liber Unicus. Regulae Juris in Sexto Decretalium.

23) Ks. Dr Ignacy Grabowski, a) Prawo kanoniczne według nowego kodeksu. b) O występkach przeciw wierze i jedności kościelnej.

24) Ks. Franciszek Bączkiewicz CM, a) Przepisy Kościoła odnoszące się do współżycia katolików z heretykami. b) Posty obowiązujące.

25) Sac. Ernestus Commer, Doctor Theologiae, Iesus puer recens natus notis manifestis Ecclesiam conditam demonstrat. Oratio habita Viennae in Universitate literarum Rudolfinae.

26) P. Sanctus Schiffini SI, a) De distinctione inter Sedem et Sedentem quoad Romanum Pontificem. b) Undenam fluit ordinaria potestas Episcoporum in greges sibi subditos. c) Num suprema potestas quae est in coetu Episcoporum in coniunctione cum Romano Pontifice sit distincta a potestate suprema quae in uno Romano Pontifice est.

- 27) Ks. Vili Lehtoranta, [Moje zdanie na temat Viganò: kościół Bergoglia to fałszywa sekta.](#)
- 28) Ks. John Okerulu, [O obecnym stanie katolickiego Kościoła Chrystusowego. Obrona sedewakantystycznego stanowiska teologicznego.](#)
- 29) Ks. Nicolas Pauwels, [Czy heretycy są w Kościele? \(An haeretici sint in Ecclesia?\).](#)
- 30) Ks. Franz Heinrich Reinerding, Doktor Teologii, a) [Theologiae fundamentalis tractatus duo. Tractatus prior. Demonstratio christiano-catholica contra adversarios generatim omnes. De iis, qui auctoritati Ecclesiae obluantur.](#) b) [De necessitate Ecclesiae ad salutem.](#) c) [Num haeticus ex natura criminis, an ex lege ecclesiastica ad Ecclesiam non pertineat? \(Czy heretyk nie przynależy do Kościoła ze względu na charakter przestępstwa, czy też z prawa kościelnego?\).](#)

(Przypisy literowe od red. *Ultra montes*).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)
Cracovia MMXXV, Kraków 2025